اناعۇرلىم ساپالى ورتا قالىپتاسترىپ، اناعۇرلىم پارمەندى قولداۋ كورسەتەمىز

(باسى 1 ـ بەتتە)

اۆتونومىالى رايوندىق داموۋ جانە رەفورما كومىتەتى پارتيا باسشىلىق گرۋپپاسىنىڭ شۇجيى، ورىنباسار مەڭگەرۇشى ژاڭ كۇيران بىلاي دەپ تانىستىردى: نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيەنىڭ تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋ جەتىستىكتەردەمەن ۇشتاسترىپ، اۆتونومىالى رايوندىق داموۋ جانە رەفورما كومىتەتى قىزمەت ستيلىن اناعۇرلىم جاقسارتىپ، كاسىپورىندارعا ساياتىن قىزمەت وتەۋدى ساپالىلاندىرۋدىڭ ءبىرقانشا شاراسىن شعارىپ، "ءبىر كاسىپورىنعا ءبىر ارناۋلى ءبان" بايلانىس جاساۋ، قىزمەت وتەۋ مەحانيزمىن ورناتىپ، 19 حالقىنىق كاسىپورىنعا ىرىقتىلىقپەن الدىڭعى شەپتە تۇرىپ قىزمەت وتەدى، بۇل 34 كەلەلى نىسانعا سايادى، قارجى قوسۋ كولەمى 347 ميلليارد 800 ميلليون يۋان بولدى.

10 ـ ايدىڭ سوڭىنا دەيىن، بۇكىل رايوندا تىزىمگە العان تيجارات تۇلعالارى 2 ميلليون 412 مىڭ 100 (مۇنىڭ ىشىندە بيىكتۇاندىكى 258 مىڭ 200) بولىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 85%. 7 ارتتى.

"حالقىنىق شارۋاشىلىقتىڭ داموۋ ورتاسىن ۇزدىكسىز ساپالىلاندىرىپ، حالقىنىق شارۋاشىلىقتىڭ ومىرشەڭدىك كۇشىن تولىق قاۋلاتۋ كەرەك". اۆتونومىالى رايوندىق بازار باقىلاۋ ـ باسقارۋ مەكەمەسى تىزىمدەۋ ـ تىركەۋگە الۋ باسقارماسىنىڭ ورىنباسار باستىعى ژاڭ شينجۇن بىلاي دەدى: زەردەلىلەندىرۋ، ءبىر تۇلعالاندىرۋ، سايكەستىرۋ سياقتى جۇيەلەردى ۇزدىكسىز كەمەلدەندىرىپ، ەلەكتروندى تيجارات كۇزالىگىنىڭ ۇكىمەت دەستەرى سالاسىندا قولدانىلۋىن جالپىلاستىرۋدى تۇيىندە سناق ەتۋدى ۇزدىكسىز كەڭەيتىپ، حالقىنىق كاسىپورىندارداڭ تىركەلۋدىنە، تىزىمدەلۋىنە قولايلىلىق جاراتامىز.

"تومەنگە بەرۋ، باسقارۋ، قىزمەت وتەۋ" رەفورماسىن تەرەڭدەتىپ، ءۇرىمجى قالالىق اكىمشىلىك قىزمەت وتەۋدى باسقارۋ مەكەمەسى اكىمشىلىك قىزمەت وتەۋ اينالىمىن ولشەمدەندىرۋ، قىزمەت وتەۋمەن قامداۋدى ارناعا ءتۇسىرۋ، كاسىپورىندار مەن بۇقارانىڭ ءىس بىتىرۋىنە قولايلىلىق جاساۋ دەڭگەيىن جوعارىلاتۋ ارقىلى ءتۇرلى تيجارات تۇلعالارىنا جىلى، ساپالى ۇكىمەت دەستەرى قىزمەت وتەۋىن ازىرلەدى. وسى مەكەمە پارتيا باسشىلىق گرۋپپاسىنىڭ مۇشەسى، ورىنباسار مەكەمە باسىنىڭ لي شاۋشۋە بىلاي دەدى: قازىر ۇكىمەت دەستەرى قىزمەت وتەۋدى تۇرلەرىنىڭ %88ىن ينتەرنەتتە بىتىرۋگە بولادى، تەكسەرىپ بەكىتۋ، قىزمەت وتەۋ تۇرلەرىن ءبىتىرۋ ۋاقىت شەگى زاڭدا بەلگىلەنگەن ۋاقىت شەگىنەن 73% ىشىندە قىسقاردى.

2022 ـ جىلى حالقىنىق شارۋاشىلىق ماناس اۋدانىنىڭ GDPىنە %80تەن استام، قارجى قوسۋىنا %40تەن استام، سالىق كىرىسىنە %85تەن استام ۇلەس قوسىپ، اۋدان ءۇشىن مەكونومىكاسىنىڭ داموۋىندا ماڭىزدى رول اتقاردى. ماناس اۋدانىنداعى پارتكومنىڭ شۇجيى لىۋ چياڭ مىنالاردى ءبىلدىردى: "كاسىپورىننىڭ بۇيىمتاي ايتۋ كۇنى"، "ماناستا دەرەۋ بىتەدى" سياقتى تۇعىرلاردان ويداعىداي پايدالانىپ، باسشى كادرلاردىڭ كاسىپورىندى كوتەرەڭگە الىپ بايلانىس جاساۋ ءتۇزىمىن ورناتىپ، ۇدايىلانعان ۇكىمەت، بانكە، كاسىپورىن بايلانىس مەحانيزمىن كەمەلدەندىرىپ، كاسىپورىنداردىڭ جەردەن پايدالانۋ، قارجى قۇراۋ، جۇمىسشى دەستەتۋ سياقتى جاقتاردا جولقان ماسەلەلەرىن دەر كەزىندە شەشەمىز.

ساياساتتىق قولداۋ كورسەتەمىز

"حالقىنىق كاسىپورىندار عىلىم ـ تەحنيكادا جاڭالىق اشۋدىڭ جالىندى كۇشى رەتىندە، جاڭالىق اشۋ فاكتورلارىن شوعىرلاندىرۋدىڭ ماڭىزدى دانەكەرى". اۆتونومىالى رايوندىق عىلىم ـ تەحنيكا مەڭگەرمەسى پارتيا باسشىلىق گرۋپپاسىنىڭ شۇجيى، ورىنباسار مەڭگەرمە باستىعى ژاڭ چىڭ بىلاي دەدى: حالقىنىق كاسپورىندارداعى قولداۋ سەرپىنىن ارتتىرىپ، تۇراقتاندىرىلعان جوعارى، جاڭا تەحنيكا كاسىپورىندارىن سىلاپ، عىلىم ـ تەحنيكا نسانداعى جاعىندا بەيمەدەلىپ قولداۋ كورسەتىپ، حالقىنىق كاسىپورىندارداڭ جاڭالىق اشۋ تۇعىرى قۇرىلىسىنا ات سالىسۋىنا قولداۋ كورسەتىپ، حالقىنىق كاسىپورىندارداعى "8 ءىرى كاسىپ سالاسى شوعىرى" قۇرىلىسىن ارقاۋ ەتىپ، جوعارى مەكتەپتەرمەن، عىلىمي زەرتتەۋ اكادەميا ـ ورىندارىمەن بىرلەسىپ ورتاق سىياتتاعى شەشۋشى تەحنيكالاردان قامال الۋعا جەتەكتەپ، حالقىنىق كاسىپورىندارداڭ دەربەس جاڭالىق اشۋ قابىلەتىن جوعارىلاتامىز.

التاي ايماعى 5 ميلليون يۋان ورتا، شاعىن كاسىپورىندارداعى داموتۋ ارناۋلى قارجىسىن قۇرىپ، كاسىپورىندارداڭ ەرەكشە كاسىپ سالاسى قۇرىلىسىنا ات سالىسۋىنا قولداۋ كورسەتتى، 78 كاسىپورىن سىلاندى، سوندايـ ـ اق «التاي ايماعىنىڭ ونەركاسىپ كاسىپورىندارىنىڭ ساپاسىن جوعارىلاتىپ، ونىمدىلىگىن ارتتىرۋدى سۇيەمەلدەۋ شارالارىنا» وزگەرىس ەنگىزىپ جانە ونى كەمەلدەندىرىپ، كاسىپورىندارداعى تەحنيكالىق جاقتان قايتا قۇرۋ، جاڭالىق اشا داموۋ، سيفرلانۋعا قاراي تيىن وزگەرتۋ سياقتى 12 جاقتان دامىپ زورايۋعا شابىتتاندىردى جانە جەتەكتەدى.

قارجى قۇراۋدىڭ قيىن بولۋى، قارجى قۇراۋدىڭ قىمبات بولۋى حالقىنىق كاسىپورىندارداڭ ۋايىمى. اۆتونومىالى رايوندىق داموۋ جانە رەفورما كومىتەتى شينجياڭنىڭ "شينىداي" تۇعىرىن ورناتىپ، قارجى قۇراۋ ارناسىن كەڭەيتتى. قازىرگە دەيىن بۇل تۇعىر 170 مىڭ ورتا، شاعىن، ۇساق كاسىپورىنعا ىرگە تەۋىپ، جالپى 7130 رەت 33 ميلليارد 200 ميلليون يۋان قارىز اقشا بەرىپ، ورتا، شاعىن كاسىپورىندارداڭ قارجى قۇراۋداعى قيىن ماسەلەسىن ونىمدى تۇردە باسەڭدەتتى.

اۆتونومىالى رايوندىق پارتكوم بىرلىكساپ ءبولىمىنىڭ ورىنباسار باستىعى، اۆتونومىالى رايوندىق ساۋدا ـ ونەركاسىپشىلەر بىرلەستىگى پارتيا باسشىلىق گرۋپپاسىنىڭ شۇجيى لىۋ بين مىنالاردى ءبىلدىردى: «شينجياڭ ۇيعۇر اۆتونومىالى رايونىنىڭ حالقىنىق شارۋاشىلىقتىڭ داموۋىن، زورايۋىن جەبەۋ جونىندەگى ءبىر قىدىرۋ ساياساتتىق شاراسى» 10 جاقتاعى 36 ءتۇرلى شاراعا سايادى، ونىڭ قۇنى تەڭ شە جوعارى. شارۋاشىلىق ـ ساۋدا ورتاسىن ساپالىلاندىرۋ، بازارعا كىرۋگە رۇقسات ەتۋ قامالىن ۇزدىكسىز جويۋ، قارجى قۇراۋدىڭ قيىن بولۋى جانە قارجى قۇراۋدىڭ قىمبات بولۋى سياقتى ماسەلەلەردى شەشۋدى ارقاۋ ەتىپ، ۇكىمەت ۇدايىلانعان بىلگەرلەتۋ مەحانيزمىن ورناتادى، حالقىنىق كاسىپورىندار ساياساتتىق ورايى مەن سىرتقا ەسىك اشۋ باسىمدىعىن مىقتى يگەرىپ، شينجياڭنىڭ ەكونومىكالىق داموىنا ىشكەرىلەي ات سالسۋى كەرەك.

ءتۇيىندى نساندارعا ات سالىسامىز

شينجياڭنىڭ تارباعاتاي ءتۇيىندى داموتۋ ـ ەسىك اشۋ سناق رايونى تاياۋدا «تارباعاتاي ءتۇيىندى داموتۋ ـ ەسىك اشۋ سناق رايونىنىڭ جوعارى ساپالى داموۋىن جەدەلدەتۋگە قاتىستى ساياساتتار»، «تارباعاتاي ءتۇيىندى داموتۋ ـ ەسىك اشۋ سناق رايونىن الدىمەن داموتۋ رايونىنىڭ ساۋداگەر شاقىرىپ قارجى ەنگىزۋدەگى ءتيىمدى ساياساتتارى» باسپ تاراتىلىپ، قازىنا ـ سالىق، فينانس، كاسىپ سالاسى سياقتى جاقتاردان حالقىنىق كاسىپورىندار دىڭ سناق رايونىنا بارىپ قارجى قوسىپ، شارۋاشىلىقتى گۇلدەندىرۋىنە ساياساتتىق قولداۋ جانە تۇزىمدىك قامتاماسىزدىق ازىرلەدى.

شينجياڭ تارباعاتاي ءتۇيىندى داموتۋ ـ ەسىك اشۋ سناق رايونى پارتيا قىزمەتى كومىتەتىنىڭ مۇشەسى، باسقارۋ كومىتەتىنىڭ ورىنباسار مەڭگەرۇشىسى چىن ۇيلۇك مىنالاردى ءبىلدىردى: سناق رايونى بۇكىل شينجياڭدا كاسىپورىندارداعى تىركەۋگە الدىرۋ بويىنشا ۇلكەن سي ـ سياپات قىزمەت وتەۋ ۇلگىسىن الدىمەن ورىستەتىپ، الدىمەن داموتۋ رايونىنا ىرگە تەپكەن كوپتەگەن كاسىپورىندارعا "تارباعاتاي تارتۋ ـ تارالعى تۇيىنشەگىن" تاراتىپ، كاسىپورىن قۇرۋدا "ەشقانداي وزىندىك قۇن" بولماۋدى جۇزەگە اسىردى.

نازاردى "8 ءىرى كاسىپ سالاسى شوعىرى" قۇرىلىسىنا شوعىرلاندىردى، شينجياڭ شينلياڭشين ەنەرگيا حيميا ونەركاسىپ شەكتى سەرىكتەستىگى سيفرلى اۋىل شارۋاشىلىعىن زور كۇشپەن داموتۋمەن جانە جوعارى ولشەمدەگى ەگىس اتىزىن قۇرۋمەن بىرگە، كومىر حيميا ونەركاسىبى، جاڭا ماتەريال سياقتى وسى زامانعى كاسىپ شوعىرى قۇرىلىسىن دا ىشكەرىلەي ىلگەرىلەتتى. "كاسىپورىندارداڭ داموتۋ شينجياڭنىڭ ەرەكشە، باسىمدىقتا يە كاسىپ سالالارىنىڭ ورنالاسۋىمەن توعىستىرىپ، ۇكىمەت پەن كاسىپورىن نيەتتەس بولىپ، ۇندەستىك تابۋ كەرەك"، ـ دەدى وسى سەرىكتەستىك پارتكومنىڭ شۇجيى، باس ديرەكتورى جۇ حايشياڭ.

"حالقىنىق شارۋاشىلىقتىڭ داموتۋ، زورايۋىن جەبەيتىن ءبىرقانشا ساياساتتىق شارانى جانە وڭتۇستىك شينجياڭنىڭ جوعارى ساپالى داموتۋ جەبەيتىن ءبىرقانشا ساياساتتىق شارانى جاندى، ويداعىداي پايدالانۋ كەرەك". شايار اۆتوندىق پارتكومنىڭ شۇجيى پان ژانفىڭ مەنالاردى ءبىلدىردى: اۋدان كولەمىندەگى ساپالى بايلىق ارتقىشىلىعىن تياناق ەتىپ، نسانداردى تابانداۋلىقپەن يگەرىپ، ساۋداگەر شاقىرۋدى جەبەپ، ورتانى ساپالىلاندىرىپ، حالقىنىق كاسىپورىندارداڭ ءوندىرىس اينالىمىن جان ـ جاقتى قامتاماسىز ەتەمىز.

حالقىنىق كاسىپورىندارداڭ داموتۋ شىنايى سۇيىسپەنشىلىكپەن قولداپ، حالقىنىق شارۋاشىلىقتىڭ زورايۋىنا دەم بەردى، شينجياڭنىڭ حالقىنىق شارۋاشىلىعىنىڭ داموتۋ بولاشاعى نۇرلى.

(تىلشىلەر يۋي جياڭيان، قاتىناسقان تىلشىلەر تويا، گى يوۋجۇن، كاڭ حاۋيان، شيە حۇيبيان، جاڭ تيك، ءرايدا، رەن حۋا، جاڭ جىلي، جاڭ رۇيلين)

(باسى 1 ـ بەتتە)

«جۇڭگو (شينجياڭ) ەركىن ساۋدا سناق رايونىنىڭ جالپى تۇلعالىق جوباسىندا» مىنالار العا قويىلدى: قاشقار اۋماعى حالقارالىق ساۋدا ـ زات اينالىمى ارناسىنىڭ باسىمدىعىنا سۇيەنىپ، سىرتقا باعىتتالعان ەكونومىكانى زورايتىپ، كۇشەيتىپ، اۋىل شارۋاشىلىعى قوسىمشا ونىمدەرىن جىنتىكتەي مانەرلەۋ، توقىماشىلىق، كيىم ـ كەشەك جاساۋ، ەلەكتروندى ونىمدەردى قۇراستىرۋ سياقتى ەڭبەك شوعىرلانعان كاسىپ سالالارىن ءتۇيىندى تۇردە داموتىپ، يمپورت بايلىعىن تياناقتاندىرىپ مانەرلەۋدى كۇش سالا ىلگەرىلەتىپ، حالقارالىق زات اينالىمى، شەكارا اتتاعان ەلەكتروندى ساۋدا سياقتى وسى زامانعى قىزمەت وتەۋ كاسىبىن بەلسەنە جەتىلدىرىپ، ورتا ازيا، وڭتۇستىك ازيا سياقتى بازارلاردى تۇتاستىراتىن تاۋار مانەرلەۋ، جيناۋ ـ جونەلتۋ بازاسىن قۇرۋ كەرەك.

سول كۇنى جىڭۋ جارنا تىزگىندەۋ توبى شەكتى سەرىكتەستىگى، جىجياڭ حۋايۇيجي ساۋدا شەكتى سەرىكتەستىگى، حىنان مورلي ەلەكتر ەنەرگيا شەكتى سەرىكتەستىگى سياقتى 30 كاسىپورىن جەكە ـ جەكە قاشقار قالالىق حالىق ۇكىمەتىمەن، قاشقار ەكونومىكالىق اشۋ رايونىن باسقارۋ كومىتەتىمەن جانە قاشقار ەكونومىكالىق اشۋ رايونى بيىكتۇان بولىمشە رايونىن باسقارۋ كومىتەتىمەن شوعىرلى كەلىسىم جاساستى.

گۇاڭدۇڭ ـ شياڭگاڭ ـ اۋمەن ۇلكەن شعاناق رايونىنان كەلگەن جىڭۋ جارنا تىزگىندەۋ توبى قاشقار قالالىق حالىق ۇكىمەتىمەن كەلىسىم جاساستى، جالپى 2 ميلليارد يۋان قارجى قوسىپ، جۇڭگوۋا مادەنيەتى قوناق ۇيىن جانە "ءبىر بەلدەۋ، ءبىر جول" التىن، الماس، قاس تاسى ساۋدا ورتالىعىن سالادى. "مەن قاشقاردىك بولاشاعىنا كامىل سەنەمىن، قاشقارعا قارجى قوسۋدىڭ بولاشاعى، ءسوز جوق، نۇرلى بولادى"، ـ دەدى اتالعان سەرىكتەستىكتىڭ القا باستىعى ما شاۋفۇ.

"ەركىن ساۋدا سناق رايونى قاشقار اۋماعىنىڭ ساياساتتىق دەمەۋىندە، ءبزدىڭ حالقارالىق بازاردا بارىنشا گۇلدەنە تۇسەتىندىگىمىزگە سەنىممىز كامىل". جىجياڭ حۋايۇيجي ساۋدا شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ القا باستىعى ياڭ سايپيڭ بىلاي دەدى: وسى رەت كەلىسىم جاساسقان ورتا ازيا حالقارالىق جاساۋ ساۋدا كاسىپ سالاسى باقشاسى نسانىنا ءبىر ميلليارد يۋان قارجى قوسىپ، ەل ىشىندە تۇرمىستىق كۇندەلىكتى تۇتىنۋ بۇيىمدارى، جەڭىل توقىماشىلىق، كەزدەمە، كيىم ـ كەشەك، اشەكەي بۇيىمدارى قاتارلىلاردى ءوندىرۋ ءبىر تۇلعالانعان ءوندىرىس تيىندەگى كاسىپورىن باقشا رايونىن قۇرىپ، قىرعىزستاندا سايكەستى جۇڭگو جەڭىل توقىماشىلىق بازارىن قۇرىپ، ساتۋ ارناسىن ازىرلەۋدى جوسپارلادى، سول ارقىلى ونەركاسىپ پەن ساۋدا بىرلەسىپ ارەكەتتەنەتىن شەكارا اتتاعان قوس اينالىم قالىپتاستىرامىز.

قاشقار ايماقتىق پارتكومنىڭ شۇجيى نيە جۇاڭ مىنالاردى ءبىلدىردى: قاشقار ايماعى تۇزىمدە جاڭالىق اشۋدى وزەك ەتۋگە تاباندى بولىپ، رەفورما جاساۋ، جاڭالىق اشۋ سەرپىنىن ارتتىرىپ، قاشقار اۋماعىن شارۋاشىلىق ـ ساۋدا ورتاسى تاماشا، قارجى قوسۋ ساۋداسى قولايلى، باسىمدىقتا يە كاسىپ سالاسى شوعىرلانعان، فاكتور بايلىعىنان بىرگە يگىلىكتەنگەن، باسقارۋدى سايكەستى، جوعارى ءونىمدى، نەپىل جاساۋ، جەتەكتەۋ رولى كورنەكتى جوعارى ولشەمدى، جوعارى ساپالى ەركىن ساۋدا باقشا رايونى ەتىپ قۇرىپ شعۇعا قۇلشىندى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

ەلەكتر جەتكىزىلگەن وتباسى سانى 255 مىڭ 867 بولىپ، ەلەكتر جەتكىزىلۋ مولشەرى %53. 91 بولدى. مۇنىڭ ىشىندە، اقسۋ ايماعى، تۇرپان قالاسى جانە قۇمىل قالاسى تۇگەلدەي ەلەكتر ەسەپتەۋىش قوبدىشاسى مەن ەلەكتر ەسەپتەۋىش ورناتۋ جۇمىسىن تامامدادى، اقسۋ ايماعندا تۇگەلدەي ەلەكتر جەتكىزۋ جۇزەگە اسىرىلدى.

ۇعسۇعا قاراعاندا، اۆتونومىالى رايوندىق قازىنا مەڭگەرمەسى 2022 ـ جىلعى، 2023 ـ جىلعى ورتالقىنىڭ كومەك قاراجاتىن، 2023 ـ جىلعى اۆتونومىالى رايونىنىڭ قازىنا كومەك قاراجاتىن اۋدارداڭ (قالا، رايون) قازىنا تاراۋلارىنا بوساتىپ، 762 ميلليون 672 مىڭ 100 يۋاندىق (ءوزى دايىندالعان قارجىنى قامتيدى) ينجەنەريا سوماسىن تولەدى. جەرگىلىكتى قازىنا تاراۋلارى قۇرىلىس قارقىنى بويىنشا ينجەنەريا سوماسىن ىركەس ـ تىركەس تولەپ جاتىر.

اۆتونومىالى رايوندىق تۇرعىن ءۇي جانە قالا، اۋىل قۇرىلىسى مەڭگەرمەسى جەر ـ جەردەگى تۇرعىن ءۇي جانە قالا، اۋىل قۇرىلىسى تاراۋلارىنان مىنالاردى تالاپ ەتتى: ينجەنەريانىڭ ساپا حاۋىپسىزدىگى وتكەلىن قاتاڭ يگەرىپ، "اۋداندا ءتىزىم بولۋ، اۋىلدا ەسەپ بولۋ، قىستاقتا كەستە بولۋ، وتباسىندا ارحيۋ بولۋ" ولشەمى بويىنشا ەلەكتر جەتكىزۋ جۇمىسىن ايماقتاناتقان اۋدان، قالالاردى تەكسەرىپ وتكىزىپ الۋدى جەدەلدەتىپ ورىستەتىپ، كومەسكى كىناراتتاردى جايپاي ءبىر ـ بىرلەي تەكسەرىپ، بايقالعان ماسەلەلەردى دەرەۋ رەتتەۋ ـ تۇزەتۋ كەرەك. ارناۋلى قارجىنى باقىلاۋ ـ باسقارۋدى كۇشەيتىپ، قازىنالىق كومەك قاراجاتىن تولەۋ ايماق السىن جەدەلدەتىپ، 11 ـ ايدىڭ سوڭىنان ىلگەرى سالىنىپ بىتكەن قۇرىلىستاردى تەكسەرىپ وتكىزىپ الۋ جانە ۇلگى الىپ تەكسەرۋ جۇمىسىن تامامداۋعا شىنايى كەپىلدىك ەتۋگە كەرەك. سونىمەن بىرگە، "كومىردى ەلەكترگە وزگەرتۋ" ينجەنەريا ساياساتى جوننده ۇگت سەرپىنىن ۇزدىكسىز ارتتىرىپ، بۇقارانىڭ "كومىردى ەلەكترگە وزگەرتۋ" ساياساتىن ءبىلۋ مولشەرىن جوعارىلاتۋ كەرەك.

(باسى 1 ـ بەتتە)

قازاقستاندىق ساۋداگەر مەيرامبەك ەسەنباي حالقارالىق كەزەكشى اۆتوبۇزبەن قازاقستاننىڭ الماتى قالاسىنان قورعاس قالاسىنا جەتتى. ول الماتى قالاسىندا كيىم ـ كەشەك ساۋداسىمەن شۇعىلدانادى، وسىدان بۇرىن شينجياڭنىڭ ۇرىمجى قالاسى، قورعاس قالاسى سياقتى جەرلەرىنە كەلگەن. "قازىر ءبىر رەتتە 30 كۇنگە ۋيزا كەشىرىم ەتىلدى، جۇڭگونىڭ مۇنان دا كوپ قالالارىنا بارىپ ساياحاتتاۋعا، تەكسەرۋ جۇرگىزۋگە ۋاقىت كەڭ جەتەتىن بولدى"، ـ دەدى مەيرامبەك ەسەنباي.

قورعاس شەكارادان كىرىپ ـ شىعۋ شەكارالىق قورعانىس تەكسەرۋ پۇنكتىنىڭ سانا ـ عىنا قاراعاندا، 11 ـ ايدىڭ 10 ـ كۇنى ساعات 19عا دەيىن قورعاس تاس جول شەكارا وتكەلى ءبىر كۇندە شەكارادان كىرىپ ـ شىققان 1900دەن استام ادامدى (رەت) تەكسەرىپ جونەلتكەن، بۇل بىيلىعى 1300 ادامدىق (رەت) كۇندەلىك مولشەردەن زور دارەجەدە ارتتى.

ۇرىمجى اۋياتسيا شەكارا وتكەلىندە 11 ـ ايدىڭ 10 ـ كۇنى تاڭ سارىدە قازاقستاندىق 92 جولاۋشى وتىرعان CZ6012 كەزەكشى ۇشاعى قازاقستاننىڭ الماتى حالقارالىق اۋەجايىنان ۇشىپ، ۇرىمجى دىيوپۋ حالقارالىق اۋەجايىنا قوندى، بۇلار ـــ جۇڭگو مەن قازاقستاننىڭ ءوزارا ۋيزا كەشىرۋ كەلىسىمى كۇشكە يە بولعاننان كەيىن اۋياتسيا شەكارا وتكەلى ارقىلى شەكارادان كىرگەن تۇڭعىش توپتاعى جولاۋشىلار.

"الماتىعا ىسساپارمەن ۇنەمى بارامىن، قازىر تەك پاسپورت، ۇشاق بەلەتى عانا بولسا بولعانى، توتەنشە قولايلى"، ـ دەدى الماتىدان ۇرىمجىگە ۇشىپ جەتكەن جولاۋشى ژاڭ داچۋان.

ۇرىمجى دىيوپۋ اۋەجايى كەدەننىڭ ساناعىنا قاراعاندا، جۇڭگو مەن قازاقستاننىڭ ءوزارا ۋيزا كەشىرۋ كەلىسىمى رەسمي كۇشكە يە بولعاننان كەيىن قازاقستان ـ جۇڭگو شينجياڭ ۇرىمجى حالقارالىق جولاۋشىلار كەزەكشى ۇشاعى كۇننە ەڭ كوپ بولعاندا 6 كەزەككە دەيىن ۇشقان.

11 ـ ايدىڭ 10 ـ كۇنى ساعات 13تە حالقارالىق كەزەكشى اۆتوبۇزبەن شەكارا كىرگەن 21 جولاۋشى الاتاۋ ساعاسى شەكارا وتكەلىندە كەدەننەن ءوتۋ راسمياتىن ءبىتىرىپ جاتتى. بۇل جولاۋشىلار قازاقستاننىڭ دوستىق شەكارا وتكەلىنەن اتتانعان حالقارالىق كەزەكشى اۆتوبۇزبەن الاتاۋ ساعاسىنا جەتىپ، جۇڭگو مەن قازاقستاننىڭ ءوزارا ۋيزا كەشىرۋ كەلىسىمى كۇشكە يە بولعاننان كەيىن الاتاۋ ساعاسى شەكارا وتكەلى ارقىلى شەكارادان كىرگەن تۇڭعىش توپتاعى جولاۋشىلار.

11 ـ ايدىڭ 10 ـ كۇنى تۇستەن بۇرىن دۇلات شەكارا وتكەلى دە جۇڭگو مەن قازاقستاننىڭ ءوزارا ۋيزا كەشىرۋ كەلىسىمى كۇشكە يە بولعاننان كەيىنگى تۇڭعىش توپتاعى 28 جولاۋشىنى قارسى الدى. وسى جولاۋشىلار وتىرعان حالقارالىق كەزەكشى اۆتوبۇزدىڭ تاسۋ مىندەتىندەگى داناگۇل ءالي مىنالاردى ءبىلدىردى: ۋيزا كەشىرۋ ساياساتىنىڭ تياناقتانۋىنا بايلانىستى جولاۋشى تاسىمال كاسىبى بارعان سايىن جاندانادى، جۇڭگو ـ قازاقستان ەكى جاقتىڭ جولاۋشىلارى دا بارعان سايىن كوبەيەدى، ەكونومىكا ـ ساۋدا، ساياحات انا ءوزارىم قولايلى بولا تۇسەدى.

جۇڭگو مەن قازاقستان ءوزارا ۋيزا كەشىرىم ەتكەننەن كەيىن شەكارادان كىرىپ ـ شىعاتىن جولاۋشىلاردىڭ كەدەننەن جوعارى ءونىمدى ءوتۋىن قامتاماسىز ەتۋ ءۇشىن، ۇرىمجى كەدەنى شەكارا وتكەلدەردەگى ورىندارمەن سايكەسۋدى، سەلبەسۋدى كۇشەيتىپ، بىرلەسىپ ساقتانۋ، بىرلەسىپ تىزگىندەۋ مەحانيزمىن ونان ارى تەرەڭدەتىپ، جۇڭگو مەن قازاقستان ءوزارا ۋيزا كەشىرىم ەتكەننەن كەيىن شەكارادان كىرىپ ـ شىعاتىندارداڭ كوبەيۋىنە توتەپ بەرۋ ايىندىق قىزمەتىن ويداعىداي دەستەدى.

قورعاس كەدەنى قازاقستان جاقتىڭ نۇرجول كەدەنىمەن شەكارا كەدەندەرىنىڭ ديدارلاسۋىن بەلسەنە ورىستەتىپ، جولاۋشىلاردى تەكسەرۋ ورنىنىڭ ءتارتىپتى، ىركىلىسسىز بولۋىن قامتاماسىز ەتۋ سياقتى دەستەردى ارقاۋ ەتە كەڭەسىپ، جولاۋشىلاردىڭ كەدەننەن ءوتۋ ونىمدىلىگىن كۇش بىرىكتىرە جوعارىلاتتى؛ الاتاۋ ساعاسى كەدەنى ساياساتتى رەتتەۋمەن ءجىتى ىلەسىپ، جولاۋشى تاسىمالىنداعى كەدەننەن وتكىزۋ سايكەستى جوباسى، مەحانيزمى، شۇعىل ءبىر جاقتى ەتۋ ايىندىق جوباسى سياقتىلاردى كەمەلدەندىرىپ، كەدەننەن وتكىزۋدى قولايلىلاندىرۋدى قامتاماسىز ەتتى؛ ۇرىمجى دىيوپۋ اۋەجايى كەدەنى شۇعىل جاعدايعا توتەپ بەرۋدىڭ ايىندىق جوباسىن الدىن الا جاساپ، شەكارادان كىرىپ ـ شىققاندارداڭ ينفورماتسياسىنا تۇجىرىم ـ تالداۋ جاساپ، كەدەننەن ءوتۋ ءتارتىبىن ساپالاندىرىپ، ادام كۇشى بايلىعىن يكەمدى رەتتەپ، جولاۋشىلار ارناسىن كوبەيتىپ اشتى؛ قورعاس شەكارادان كىرىپ ـ شىعۋ شەكارالىق قورعانىس تەكسەرۋ پۇنكتى سول ورىندا مىندەت وتەۋگە ايىندالۋعا ءبىر مىندەت اتقارۋ اترەتىن قوسىپ ايىندادى، سونىمەن بىرگە ادام كۇشىمەن تەكسەرىپ وتكىزۋ ارناسىن 14تەن 24كە مولايتتى.

بيىل الدىڭعى 3 ماۋسىمدا جۇڭگونىڭ شينجياڭنىڭ قازاقستانعا قاراتىلعان يمپورت ـ ەكسپورت قۇنى سايكەس مەزگىلدەگىدەن %71. 2 ارتتى.

(ەركىتى تىلشىلەر ژاڭ بايبۇي، قادىريا عالىبيات، جاۋ زانيۇن، جارقىن داۋلەت، داي يا ـ نان جازۋعا قاتىناستى)

مەكەن ـ جايىمىز: ۇرىمجى قالاسى حۇڭيۋان سولتۇستىك جولى 500 ـ ءنومىر، تاراتۋ ورتالىعى: 5593062، جارناما باسقارماسى: 8830000 پوچتا ءنومىرى: 830028، ايلىق باعاسى 19 يۋان، جىلدىق باعاسى 228 يۋان